

Стопански
факултет

Социално- икономическа анализи

Книга 1/2023 (23)

DOI: 10.54664/LLGG9415

Проектно финансиране. Теоретични и практически измерения.

Монография. Автор: Мария Йорданова Врачовска.

Велико Търново: „Ай анд Би“, 2022, 168 с. ISBN 978-619-7281-90-3

Project Financing: Theoretical and Practical Dimensions.

Monograph. Author: Maria Yordanova Vrachovska.

Veliko Tarnovo: I&B, 2022, 168 pp. ISBN 978-619-7281-90-3

Монографията на доц. д-р Мария Врачовска е посветена на един от най-интересните комплексни инвестиционни подходи, често погрешно отъждествявани с всеки вид финансиране на проекти. Авторката е провокирана от значимостта на системата на проектното финансиране при реализацията на мащабни индустриални и инфраструктурни проекти в редица развити и развиващи се държави, от необходимостта от съвместни усилия на държавата и бизнеса в България за подобряване на социално-икономическото развитие, както и от слабата популярност на техниката у нас.

Като основна цел на изследването доц. Врачовска определя „разкриване на съвременните аспекти при функциониране на системата на проектно финансиране и взаимовръзките между нейните елементи в контекста на съществуването ѝ като ясно различим печеливш подсектор в банковия свят и като среда на предпочитан метод за финансово и организационно реализиране на крупни инвестиционни проекти“. За постигането на така поставената цел и произтичащи от нея задачи, монографията е организирана в три глави, логически свързани помежду си.

В първа глава, посредством представяне на идеите и достиженията на водещи изследователи, се характеризира концептуалната същност на проектното финансиране, открояват се неговите предимства и ограничения, извършва се сравнителен анализ с други финансово-инвестиционни техники. Представят се и изследвания в потвърждение на икономическата обосновааност на техниката.

Във втора глава се анализират възможните подходи за организационно структуриране и финансово осигуряване на проектното финансиране. Авторката задълбочено определя мястото и ролята на множеството участници при неговата реализация, като достига до извода, че липсва стандартизиран подход в структурирането му, но и изтъква, че това „може да се тълкува като предимство по отношение на възможността за оптимално разпределение на риска посредством матрица от договорни отношения...“. В изложението се доказват предимствата и особеностите на отделните източници и начини на финансиране на инвестиционния процес. Подчертава се ролята на финансовото моделиране за прогнозиране на паричните потоци, за оценка платежоспособността на проекта и за вземане на навременно решение при необходимост от реструктуриране. Разглеждат се и адекватни техники за намаляване на риска в системата на проектното финансиране,

а именно – участие на държавата, ескроу сметки, участие на международни финансови институции, включване на реални опции.

В трета глава авторката провежда сериозно проучване на етапите в развитието на проектното финансиране, регионалното и секторното му разпределение и практиката в България. Кулминация в целия труд е приложението на методологията на статистическия анализ на зависимости и разработеният иконометричен модел, потвърждаващи значимото влияние на реализираните инвестиции чрез инструментариума на проектно финансиране върху брутния вътрешен продукт на глобално ниво.

Монографията е написана на достъпен академичен език, с прецизно използване на научната терминология и с коректно позоваване към множеството проучени източници, голяма част от които англоезични.

Научните и научноприложните резултати от цялостното изследване определят приноса на доц. Мария Врачовска както във финансовата теория за прецизиране на системата на проектното финансиране, така и в практиката за ефективното ѝ използване при реализация на проекти с мултиплициращ ефект върху обществено-икономическото развитие, в т.ч. у нас.

Ваня Цонкова*

* **Ваня Цонкова** – доц. д-р, катедра „Финанси и счетоводство“, Сторански факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“; e-mail: v.tsonkova@ts.uni-vt.bg